

roča se tudi, da potuje sedaj kralj Karlos po deželi in pridno obiskuje vse večje garnizije. Vojaštvo ga sprejema povsod z velikim navdušenjem. Preden se je namreč premeteni kralj še napotil po kraljestvu, je dal povišati plačo vsem častnikom in podčastnikom, moštvu pa je dal zboljšati hrano in zaukazal lepše ravnanje in postopanje z njim. Zato je umevno to navdušenje za kralja in se ni bati nikakšnega upora, ker je vojaštvo na njegovi strani.

— **Razširjenje kmečkih posestev na Ruskem.** Ruski ministrski svet je sklenil razdeliti državna posestva (deset milijonov desjatin) med male ruske posestnike brez tirjatve odškodnine. Razdelitev se bode vršila še to jesen. Vsak manjši kmet dobi 10–20 desjatin, ki bodo lastnina kmeta. Na ta način bode na Ruskem nastalo 700.000 novih posestev. Judovski listi so zoper to razdelitev, češ, najprej je treba osvoboditi žide, seve, da bi židje mogli potem kmetom zopet odvzeti od države podeljena posestva.

— **Angleški kralj se poda 8. avgusta v Marijine toplice na Češkem.** Ob tej priliki bo kralj obiskal našega cesarja v Išli, kjer je sedaj na letovišču. Med potom meni angleški kralj tudi obiskati nemškega cesarja.

— **Korejski cesar se odpovedal prestolu.** Korejski cesar je odpisal v Haag k mirovni konferenci (kamor so odposlale vse države odposlance, da se posvetujejo o mednarodnem pravu) posebno odposlanstvo, ki se je pa tam pritožilo, da Japonska korejske samovlade ne vpoštevata. To je Japonsko silno razdražilo. Ministri korejskega cesarja so od Japonske vsi podkupljeni — zato je bilo za Japonsko lahka stvar, doseči, da je moral cesar odstopiti. Cesar je sklical ministrski svet, upajoč, da mu bodo ministri pomagali nasproti Japonski — ti pa so izjavili, da zamore le njegov odstop rešiti deželo. V glavno mesto Koreje Seul sta došla iz Tokia tudi japonski minister za zunanje zadeve Hajashi in japonski ministrski predsednik marki Ito. Cesar je ta dva s solzami v očeh prosil, naj ne vztrajata na zahtevi, da mora odstopiti. Naposled je cesar vprašal še kronsko svetovništvo za svet, toda tudi tu so mu rekli, da naj odstopi. Nato je cesar podpisal listino, v kateri naznanja svoj odstop in pritisnil nanjo svoj pečat. Prestolonaslednik bo igrača v rokah Japoncev. Korejski princ Ji, ki je bil v Peterburgu in Haagu, kjer se je pritoževal proti Japonski, je 20. t. m. odpotoval v London, odkoder se popelje v Ameriko, da agitira proti Japonski. — Vsled odstopa cesarja so se Korejci vzdignili proti Japoncem, toda ti so z vojaško silo ndušili upor — in razorožili korejsko vojaštvo. V resnici sedaj korejske države ni več, ampak je japonska pokrajina, čeravno bo na videz vladal novi kralj.

Nezaupnica poslancu dr. Ploju.

Blagorodni g. dvorni svetnik!

Na Ptuju ste rekli dne 9. maja nekaterim vurberškim volilcem, da bode junija priredili shod na Vurbergu. Tega pa, čeprav s pismom pozvani, niste storili!

Pišete: „Glede shoda ne morem sedaj ničesar ukreniti, mislim, da ne bi bilo umestno sedaj napraviti shod.“ Tako! Umestno je bilo, da smo Vam dali 149 glasov, umestno je za Vas, da ste se nam izneverili in se sedaj združite s tistimi, ki so nas imenovali črne in neumne (terjave) radi tega, ker smo Vas volili, umestno pa ni, da bi se svojim volilcem približali. To je pač značajno postopanje! Gospod dvorni svetnik, mi Vas najostreje obsojamo, obsojamo Vas zlasti, da si dajate zaupnice od nevolilcev in se z njimi družite proti Kmečki zvezi. Tako

mojih oči. Ravno pred menoj pa se drvi druhal divjih volkov.

Prednji konj pa je še vedno nosil težko breme. Ta je zdaj zgubljen. Kmalu so mu volkovi prestrigli pot. Odskoči iz steze, hoče nazaj, pa bilo je že prepozno. Velik volk skoči proti njemu in ga zgrabi za vrat. Pa tako hitro se še ne poda, še hiti naprej, pa okoli njega tudi trideset volkov.

Kakih dvajset korakov od drevesa je bila štirivoglata, se precej globoko jama. Ko smo lansko leto drevje sekali, ukazal jo je naš vodja skopati, da so si delavci v njej shranjevali jed.

Delali smo namreč po zimi, zmrzovalo nam je, zato smo hrano v zemlji imeli, da se je tako dobra ohranila. Sneg se je bil tu že stajal, in rujava prst ob straneh opominjala je, naj je previden, kdor tu mimo hodi.

Proti tej jami zavije konj še vedno z volkom na vratu. Popolnoma spehan in do smrti prestrašen pač ni videl nevarnosti. Pridrvi na rob in telebne v jamo. Za njim pa tudi vsa tropa volkov. Tu je bilo dobiti precej za njih lačni želodec, zato tudi ni maral nobeden ostati na vrhu.

Veste pa, kedar gre nas eden na trg, oskrbi si več reči; v hribih tako ni dobiti, kar bi človek potreboval. Takrat tudi jaz nisem pozabil obilno preskrbeti se s smodnikom in kroglijami.

Sedaj slišim trganje in hrustanje iz jame, komaj dvajset korakov pred seboj. Ko sem bil zdaj v zavetju, se mi je tudi srčnost vrnila, da sem hitro spoznal, v kakem položaju se nahajam.

Zvestega konja torej ne bom več imel, pa ga tudi tako lahko ne dam proč. Počakajte malo, volkovi! Hočem vam pokazati, koliko je vreden konj, ki ga mesarite.

(Konec prihodnjici.)

ravnanje ne bo prineslo ugleda c. kr. uradništvu. Mi Vam, več ne verjamemo, ker ste snedli dano besedo, ter Vam izražamo svoje nezaupanje.

Vurberg, dne 21. julija 1907.

Slede podpisi 85 volilcev.

Razne novice.

* **Škode po uimih.** Slov. kmečka zveza na razna vprašanja odgovarja, da se morajo elementarne nezgode (poškodbe po toči, povodnji itd.) vsled § 11 postave od 12. julija 1896, št. 118, drž. zakonika v teku 8 dni c. kr. okr. glavarstvu naznaniti, sicer se davek po poškodbi ne odpiše. Škodo lahko vsaki sam ali pa po županu naznani.

* **Raznim voznikom.** Vsled določbe za obrambo cest pred poškodovanjem je po § 7 predpisano, da so platišča na vseh tovornih vozovih, na katerih je tovora več kot 2240 kg, široka 11 cm, pri takih pa, na katerih je tež 4480 kg, pa 16 cm široka.

* **Zlato mašo praznuje dne 30. t. m. ptujski prošt** č. g. J. Fleck.

* **Duhovske vesti.** Čast. gosp. kaplan F. Lorbek v Grizah je dobil faro Sv. Primoža na Pohorju. — Č. g. kaplan Jožef Ozimič pride iz Nove cerkve v Grize. Č. g. dr. Krulc, kaplan pri Sv. Magdaleni, postane mestni kaplan v Mariboru. Na njegovo mesto k Sv. Magdaleni pride č. g. I. Žolger, kaplan pri Sv. Križu na Slatini.

* **Franciskana — novomašnika.** V nedeljo 28. t. m. primicira pri sv. Petru in Pavlu v Ptuj č. o. Juvenal Pihler; pridiguje č. gospod župnik Francisek Gomilšek; 4. avgusta pri Sv. Barbari v Halozah č. o. Hadrijan Kokol, pridiguje pa č. o. Kasijan.

* **Franciskanski generalni vizitator** štajersko-kranjske provincije vlč. o. Vendelin Vošnjak, provincijal v Zagrebu, se mudi te dni na vizitaciji v Mariboru.

* **Dr. Ploj bje resnico.** Dr. Ploju se je začela vendar vzbujati vest in za to nam pošilja sledeči popravek: 1. Ni res, da bi pisal kakemu učitelju v ormožkem okraju, naj me le učitelj volijo, ker ne vstopim v klub, kjer bo dr. Šusteršič; res pa je, da sem bil vedno za skupen klub vseh jugoslovanskih poslancev in torej tudi dr. Šusteršiča nisem izključeval. (Kdor Ploja pozna, tega ne bo verjel! Dejstvo je, da je dr. Ploj povsod in vedno ruval proti dr. Šusteršiču. — Uredništvo.) 2. Ni res, da bi se prvi del rezolucije Kmečke zveze, katerega je prinesla „Domovina“ in kateri se glasi, naj se dela v prvi vrsti na to, da pride do ustanovitve skupnega kluba, jaz sam celo prosto izmisli; res pa je, da se je vnela o mojem nasvetu, naj velja kot načelo, da se dela v prvi vrsti na to, da pride do ustanovitve skupnega kluba, dolga debata, in da je bil moj nasvet konečno sprejet. (Res je, da se je vnela debata, sklep pa si je Ploj izmislil. — Uredništvo.) 3. Ni res, da bi bil po seji Kmečke zveze v Narodnem domu zbranim liberalcem pripovedal o seji Kmečke zveze; šel sem v Narodni dom, ker so bili tam udeleženci občnega zbora zveze slovenskih zadrug, da se pogovorim z dr. Jurtelom, ki pa je bil pri seji narodnega sveta, kjer sem tudi jaz ostal do konca seje in odšel potem z dr. Jurtelo na kolodvor, toda o seji Kmečke zveze nisem proti nikomur ničesar govoril. 4. Ni res, da se zaradi tega nisem udeležil zaupnega shoda na Ptuju in Ormožu, ker bi me bili treznejši prijatelji pregovorili, da vendar ne gre, da bi nastopil kar skupno z dr. Kukovcem; res pa je, da sem izjavil takoj, ko sem dobil vest o nameravanih shodih, da se zaupnega shoda ne morem udeležiti, a pridem v kratkem na javen, vsem volilec pristopen shod. — Z odličnim spoštovanjem dr. Ploj, državni poslanec.

* **Strahovlala liberalnih učiteljev.** Brnski list „Hlas“ poroča, da je bila v nekem moravskem kraju okrajna učiteljska konferenca. Konferenca se je blizalakovcu in udje so ravno hoteli oditi ter se pokrepati, z jedjo in pijačo. Tu je neki svobodomiseln učitelj povabil navzoče učitelje, naj še ostanejo, neučitelje pa je pozivljaj, da naj se odstranijo. In ta je sedaj vpričo vseh jednemu tovarišu očital te-le strašne grehe: 1. Zatoženec občuje z župnikom in ga celo v župnišču obiskuje. 2. Dokazano je, da je učitelj tajnik gospodarske organizacije, kateri župnik načeluje. 3. Zatoženec omadežuje svojo stanovsko čast, ker orglja pri službi božji. Pač, pač gospodje govore silno veliko o svobodi, v dejanju pa je ne poznajo. Zaničujejo vsakega tovariša, ki ni njihovega mišljenja.

* **Osebnosti.** G. R. Serbec, inženier pri okrajnem glavarstvu v Mariboru, je prestavljen v Brežice. — Za sodnega kancelista v Konjicah je imenovan H. Repototschnigg iz Celja.

* **Tržno poročilo.** Cene žitu še vedno višajo. Pšenica je napredovala zadnji teden približno za 50 h, rž za 15 h; celo ječmen s katerim se dosedaj ni skoro nič trgovalo se je podražil za 10 h. Cena ovsa je poskočila za 10 h, koruzi pa za 5 h. Da se cena tako viša povzroča jejo razna neugodna poročila o žetvi, ki so dosikrat zelo pretirana in jih povzročajo večinoma le špekulanti.

* **Škode o priliki vojaških vaj** so na poljih mnogokrat precej velike. Razven drugih jesenskih pridelkov trpe osobito jesenske košnje, ker je včasih otava vsa poteptana. Naša županstva naj torej opozore vse one posestnike, ki bi imeli vsled vojaških vaj kako škodo, da morajo to še tisti dan na lieu mesta prijaviti posebni vojaški komisiji. Na prepozne prijave se navadno ne ozirajo, ker se mora po ukazih, ki jih izdado višje vojaške oblasti vsako leto

sproti, vse škode takoj po vaji ceniti. Vsako vojaško krdelo ima že določene komisije in cenilce škod. — Torej pozor!

* **Angleški časniki o Slovincih.** Angleški časniki potujejo sedaj po Evropi. V začetku tega meseca so si ogledali tudi slovenske dežele. O svojem bivanju na Slovenskem so priobčili angleški časniki jako laskava poročila za Slovence. Hvalijo Slovence kot dobro, odkritosrčno ljudstvo. Posebno hvalijo slovensko glasbo kot nekaj najlepšega v evropski glashi. Jezik slovenski se jim zdi čudovito tajinstven, poln žalovanja, izhajajočega iz stoletij trpljenja. Krasote naših dežel so jih nepopisno očarale ter te krasote obširno popisujejo angleškemu občinstvu.

* **Goveje razstave** priredita štajerski deželni odbor in kmetijska družba 3. sept. v Laškem, 4. sept. v Brežicah, 6. sept. v Šmarju, 10. sept. v Ptuj, 12. sept. v Slovenji Bistrici, 14. sept. v Radgoni.

Mariborski okraj.

m **Puščava.** Dne 21. t. m. je proti 9. uri zvečer prihrula v naglici huda toča čez Ruščič breg ter hudo potokla po puščavski župniji.

m **Matura na c. kr. gimnaziji v Mariboru** se je vršila od dne 15. do 20. julija t. l. Udeležili so se je vsi letošnji osmošolci, 48 po številu, največje število tukajšnjih maturantov, odkar obstoji gimnazija. Uspeh se sme imenovati zelo dober in povsem časten za gimnazijo, kajti zrelostni izpit je prestalo 11 učencev z odliko, 34 s povojnim uspehom, eden jo mora ponavljati za dva meseca, in dva za eno leto. Po narodnosti je bilo 37 Slovencev in 11 Nemcev, med odličnjaki 9 Slovencev in 2 Nemca. Odličnjaki so: 1. Ludovik Grobelnik iz Šmiklavža pri Slov. Gradcu; 2. Anton Hrovat iz Šmarja pri Jelšah; 3. Josip Kos iz Velike Kaniže; 4. Ivan Košan iz Maribora; 5. Marko Kranjc iz Št. Petra pri Mariboru; 6. Josip Primus iz Wartberga; 7. Karol Schmidl iz Maribora; 8. Francisek Steinfelder od Sv. Ane na Krembergu; 9. Francisek Slibar iz Prekope pri Vranskem; 10. Mihael Umek iz Pišec; 11. Pavel Živortnik iz Starega trga pri Slov. Gradcu.

m **Kamnica pri Mariboru.** Dolgotrajna sodnijska obravnava radi starega kamniškega pokopališča je toraj vendar enkrat končana. Nekateri kamniški mogočnjaki so hoteli na vsak način dokazati, da je staro pokopališče last občine ne pa cerkve, ter so vkljub temu, da so že prekrat sijajno pogoreli, še vendar naprej rovali ter rekurirali do najvišjega sodišča, toda zastoj. Kdo pa bo sedaj plačal stroške, ki bodo ogromni? Od občine kaj takega tirjati bi ne bilo prav, ker je bila občina razun župana in par njegovih pristašev že takoj v začetku proti sodnijski obravnavi.

m **Čebelarški shod na Brestenici** se je vršil pretečeno nedeljo zraven čebelnjaka pri oskrbniku g. Martinu Vidoviču. Shod je sklical g. Nikolaj Kotolenko. Prišlo je okoli 50 poslušalcev. Predaval je znani učitelj čebeloreje g. Jurančič. Iz njegovega jasnega in navduševalnega predavanja je bilo spoznati, da je gosp. Jurančič za umno čebelorejo ves vnet in da se za to stroko res žrtvuje. Videlo se je, kako so poslušalci njegovemu razločnemu predavanju z zanimanjem sledili ter so ga o marsičem izpraševali. S tem shodom bi naj bil položen temelj za resno in umno čebelorejo v našem kraju. Torej čebelarji, ki čutite količjak zanimanja za čebelorejo, poprimite se je; saj vam bo prišla, ako jo umno gojite, v jeseni lepega dobička, in to brez velikega truda. Da pa bote mogli čebelorejo umno in vspešno gojiti, naročite si čebelarški časnik ter pristopite k čebelarškemu društvu, kakor je g. Jurančič priporočal; nekateri so se že takoj po shodu dali v čebelarško društvo vpisati. Kadar pa nas g. Jurančič zopet obišče, želimo, da bi našel že nekaj spretnih čebelarjev med nami.

m **Velika svečanost** dne 7. julija v Mariboru (Nar. dom). Nadaljevanje. Zares srečna misel je bila, da je nastopil otroški vrtec na dan veselice. Napravilo je to globok utis na občinstvo. Po predstavi je nastopil v veliki dvorani oddelek mariborskega Sokola. Ljudje so z zanimanjem ogledali na vitke postave čilih Sokolov in burno ploskali po vsaki spretnosti in točno dovršeni prosti vaji. Sokol ima v Mariboru že trdna tla; izurjeni telovadci pa že lahko sedaj nastopijo s svojim izbornim učiteljem Ilhonom povsod v javnosti. Ti dve točki v veliki dvorani ste podali celi veselici še več spreminjave nego druga leta. Ljudstvo je imelo vsaj tudi vžitka za velike denarne prispevke, katere je darovalo ta dan na oltar slov. sol. Hitiva dalje, da si še ogledava druge zanimivosti! Jugoslovanski sejm v dvorani prvega nadstropja je nas spominjal na veliki bazar kakakega južnega mesta. Čarobna luč je kaj lepo razsvetljevala razne izložbe. Cela dvorana je bila preprežena z najfinejšimi, težkimi preprogami; okusno razvrščene zavese raznih barv so podale čudovito lepo sliko. Slovenski trgovski klub pod načelstvom g. Jagodiča je zares pokazal tokrat svojo spretnost. Pri vходу sta nam stregla g. Grozej in g. Majer s črnim bavorskim pivom. V sotorih „Srečolov“ in „Prodaja spominskih predmetov“ so se ljudje kar trgali za dobitke in za spominker; dasi je bilo natlačeno ljudij, so vsem hitro postregli gospod in gospa Weixelnova, gospod Kovačič in gospična Ruškova; kar se ni prodajalo v sotorih, ste razpečavali med ljudmi gospodični Weixelnova in Stergarjeva. Sampanjski raj je bil vedno dobro obiskan; zlasti so se radi skrivali v kotiček razni parčki, katerim sta pridno donašala sampanjca gospa Stergarjeva in gospod Berdajs. Mnogo posla so pa imele v sotoru za „Mrzle jedi“ gospa Vrtnikova, go-

spodični Pelikanova in Rakuševa. Sotora, v katerih je prodajal gospod Toš pičaje brez alkohola, so se sprva gospodje izogibali; toda na večer, ko so imeli že dovolj alkohola, so ga obiskovali kaj radi. Preveč je bilo skoro vsega tega; v kavarni je bilo posebno prijetno na večer; vsi ponočnjaki so se zbrali do rane jutra v kavarni. Obe čitalnični sobi ste bili okusno olupšani; prva je imela belo-rudečo, druga rudečo-modro-belo obleko; zlasti so postajali radi obiskovalci v drugi sobi pred lepim Sotorom, v katerem so prodajale pecivo, sladolefi, likerje in kavo gospa (Tratnikova, gospodične Coretjeva, Pirkmajerjeva, Slatnerjeva in Gradišnikova. V prvi sobi so pa vabili goste gospa Poličeva in Voglarjeva, gospodični Poličevi in Ivanuševa. V kavarni so se razlegale slovenske narodne pesmi, katere so popevali dijaki. Kaj pa pomeni to ruvanje in suvanje po stopnicah v drugo nadstropje? Birič, ki spolnjuje vestno svojo službo, je zasačil gospoda iz Smolnika, da je delal Rušanom zgago; hotel ga je gnati pred krvavo riho. Toda vseoblastni mož se ni hotel ločiti od veselih Rušanov, razbijal divje okoli sebe, dokler da niso pristopili bolj pametni gospodje in pomirili resnega politika. Ta intermeo ni bil primeren temu živahnemu kraju, polnemu veselja in rajanja. Rušani pač vse najlepše pogodijo; umetnik g. kaplan Pintarič je žel splošno zahvalo in priznanje za svoje originalne stavbe, pri katerih sta mu neumorno pomagala oba gospoda Srnce. Shod pri Sv. Arihu je bila veselica za-se. Med smrekami zapaziš kapelico; na drugi starni šumi Šumik; na vrhu hriba te privablja planinska koča v svoje prostore; v teh so točile rujno vince gospa Goršekova, gospodične Marčnova, Mulejeva in Kupčičeva, pristne Pohorjanke.

(Konec prihodnjic.)

m Umrl je v občini Pesnica 25. m. m. 45letni predstojnik Janez Gornik. Občinski odbor mu je kupil krasen venec. Bil je devet let predstojnik. — Dne 18. t. m. je bil predstojnikom izvoljen Mihael Drozg, kmet v Jelenčah, in prvim svetovalec Karl Šmirmaul, kmet v Gačniku.

m Vojaško veteransko društvo v Rušah; vabi slavno občinstvo od blizu in daleč k veliki slavnosti blagoslovljanje društvene zastave dne 11. avgusta t. l. s sv. mašo na prostem, katero bo služil g. dr. A. Medved iz Maribora. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Ptujski okraj.

p Ptujska gimnazija je imela letos 180 dijakov v 8 razr., 39 je obiskovalo nepotrebni pripravljali tečaj. Slovencev je izmed vseh dijakov le 39, vsi drugi so Nemci, priobnani iz vseh vetrov. V zadnjem času so odpadli 3 gimnazijski dijaki k protestantizmu. Pa tudi ni čuda, saj je le Prusija in heil vzor teh dijakov.

p Sprememba v posestvu. G. Matija Polič v Mariboru je kupil razširjeno veleposestvo takizvani Freistein blizu Ptujske gore. Ostane tedaj to posestvo v narodnih rokah.

p Liberalci psujejo kmete. Zadnjič smo poročali, kako se je postopalo s kmeti na shodu političnega društva „Sloga“ v Ormožu. Naši kmeti niso smeli niti ust odpreti, že se jim je žugalo v ovadbo in zaporom. Sedaj še pa hinavska in liberalna „Domovina“ grdo opsuje kmete. Imenuje jih nahujskane in napite ljudi, ki so kričali in se nedostojno obnašali. Z veliko slastjo pa pribujejo „Domovina“ neslane, neolikane in grde medklice, s katerimi so sramotili liberalci g. kaplana Ozvatiča med govorom. Kmetje, združite se v Kmečki zvezi, ter pošteno obračunite z vašimi sramotilci.

p Ptuj. Ptujski prost, preč. gosp. Jožef Fleck, obhaja dne 30. julija t. l. zlato mašo. Navzlic visoki starosti in neprestanemu trudu in trnjapolnem 50-letnem delovanju v dušno-pastirski službi je visolasi gospod jubilan še vedno čvrstega zdravlja in vedrega duha. Povsod, kjer je deloval — v Mariboru kot kaplan in stolni vikar nad 20 let, v Lembahu kot župnik v Jarenini kot dekan, in sedaj že 10 let kot prost, dekan in mestni župnik v Ptuj — si je pridobil srca vseh s svojo ljubeznivostjo in s svojim miroljubnim značajem. Z občudovanja vredno vstranostjo in vestno natančnostjo opravlja še sedaj vse dušnopastirske posle. Visokemu jubilanu, katerega je že višja duhovska in posvetna oblast jako priznalo odlikovala, in ki uživa ne le v ožjem krogu dekanjske duhovščine, ampak tudi povsod širom lavantinske škofije in še zunaj iskreno ljubezen in spoštovanje vseh, kličemo k njegovi zlati maši: Bog ga živi in ohrani mil. g. prošta zdravega in čvrstega še do dijamantne sv. maše in dalje! — Tukaj ste umrli vdovi Vnuk, cestinarici na dravskem mostu, dve hčeri, Kristina in Marija, prva stara 16, druga 18 let, in sicer druga za drugo v teku 14 dni. Obe ste imeli zavratno jetiko. Bog tolaži potro mater vdovo! — Minulo soboto, dne 20. julija, se je poročil tukajšnji slovenski trgovec z manufakturnim blagom g. Mahorič s Slovenko. Vse se čudi, da je imenovani gospod, katerega mlada trgovina, je veljala vendar vedno za narodno, obhajal svojo gostijo v ultranemškem, protestantskem Vereinsheimu! Kaj naj rečemo k temu!? — Ker ptujski „Stajerc“, katerega glavni urednik je trgovec Slawitsch in krušni oče pek in župan Ornig, vedno bolj surpva in nepopisno podlo blati ves duhovski stan, so sklenili duhovniki ptujske dekanije, da se bodo odslej strogo in neizprosno držali gesli: Svoji k svojim. Nikar med omikanimi ljudmi na svetu ne bereš takih podlosti, toliko psovanja in blatenja, kakor to dela število za število „Stajerc“, o katerega sedanjem uredniku, divsemu socialdemokratu Linhartu, saj je pred krat-

kim izrazil urednik nekega nemškega lista, da bljuje sam ogenj in žveplo na toliko obrekovani duhovski stan. Linhart sme vsakega mu neljubega duhovnika javno imenovati lažnjivca in lumpa, in kar je še težje čednih štajercijanskih izrazov, in ga potem še zaničljivo pozivlja, češ: pojdi me tožit, če si upaš! Dobro se spominjamo, da je prednik Linhartov, Zavadič žalostnega spomina, očitno pravil, da lahko „Stajerc“ piše o duhovnikih, karkoli hoče, ker se mu ni treba ničesar bati! Dejstva spričujejo resničnosti tega izreka. Ako bi si kak časnik o kateremkoli drugem stanu, recimo o učiteljskem, drznil zapisati samo eno desetino surovosti, ki jih prinaša „Stajerc“ o duhovskem, bi že zdavno državni pravdnik posegel vmes. Duhovniki pa so brez vsakega postavnega varstva izročeni na milost in nemilost vsakemu škricu in odpadniku, da le zna nesramno udrihati!

Ljutomerski okraj.

l Sv. Križ na Murskem polju. Slavnost blagoslovljanja društvene zastave prihodno nedeljo namerava biti velikanska. Razum veterancev od Sv. Antona, Sv. Andraža, Svetin in iz Radgone obljubili so nam tudi udeležbo c. kr. verženski streli in „Murski sokol“ in razna gasilna društva. Vspored bo sledeči: Od 7. do 9. ure sprejem raznih društev, ob 9. uri sprejem blagoslovitelja č. g. dekana Jurkoviča in kumice gospe Matilde Grosmanove, ob pol 10. blagoslovljanje in cerkveno opravilo, ob 12. uri odhod društev na društvene prostore g. Jureša. Popoldne koncert ob pol 2., slavnostni govor z vročitvijo častne vet. diplome k imenovanju častnim članom g. dr. Grosmana in zabijanje žreblov v zastavo. Še druga razna društva, kakor vsakega posameznika uljudno vabi vodstvo.

l Iz Dedonj pri Radgoni. Umrl je tukaj 17. t. m. Franček Košar, vrl šolar 4. razr. prav žalostne smrti. Zbodel se je pred tednom na rjavem žreblju in vsled zastuplene krvi ga je popadel krč; vkljub zdravnikovi pomoči je kmalu bilo končano mlado nadpolno življenje. Ta slučaj je novi dokaz, kako nevarne so rane vsled rjavega železa.

l Umrl je v Radgoni dne 19. t. m. č. g. Franc S. Lorenčič, duhovni svetovalec, zlatomašnik, vpokojeni župnik od Male Nedelje. Rojen je bil l. 1821 v St. Juriju v Slov. gor. V mašnika je bil posvečen l. 1845. R. i. p.

l Štavenški vrh. Dne 13. t. m. smo imeli tukaj občinske volitve. V II. in III. razredu so zmagali Braččijanci s pomočjo naših odpadnikov. To vam je bil dan, gosp. urednik, za očeslavec. Vse veselja, da so zmagali, so pri gostilničarju Fekonji skoraj pol teleta pojedli in spili en sodček piva. Dobro delo ste naredili. To je očeslavska gospoda ali bolje povedano inteligenca. Tako delajo in se mučijo ti inteligenti, in samo za to, da se nebi podrl Wratschokov stolec v okr. zastopu. Vse Vaše agitiranje, ko ste si toliko prizadevali, cele noči ste bedeli, ker so vam volitve po glavi rojile, vam bode po vodi splavalo. Toliko za danes. Prihodnjič naznanim te očeslavske inteligente in naše odpadnike po imenih, tudi nekaj zanimivega od pooblastil, da bodete sprevideli, kako so izobraženi v pisavi. Na svidenje!

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Spored velike ljudske veselice, ki jo priredi bralno društvo dne 4. avgusta, je sledeči: Ob treh na Mundovem vrtu: 1. A. Foerster: „Planinska“ meš. zbor; 2. beseda društvenega predsednika; 3. F. S. Spindler: „Pevčeva spomladanka“, meš. zbor; 4. slavnostni govor; 5. Aljaž: „Ne tožim“, meš. zbor. — Ob petih v gledališki uti: 1. H. Sattner: „Na planine“, meš. zbor; 2. „Martin Krpan“, gledališka igra v 5 dejanjih, pri kateri nastopi nad 80 domačih igralcev. — Ob osmih prosta zabava na Mundovem vrtu. Poskrbljeno bo, da se al. občinstvo zadovolji vsestranski. Okusno bodo stregla domača dekleta s pristnim vinom in svežim pivom, s povitkami, gibnicami, krapci, suhim svinjskim mesom, kavo, čajem, medico, sladkarijami itd. Za ušesa bo skrbela Kočmutova godba, domači in sosedni pevski zbori, govorniki... Za oči bo cvetlični šotor, cirkus, gašperigledališče, umetni ogenj i. dr. Postavljeno bo strelišče, da se lahko elektrizirajo, srečo poskusijo pri strelstvu, novice bo donosala šaljiva pošta itd. Vstopnina: a) na Mundov vrt samo 20 vin. Pri blagajni dobi vsakdo znak v potrjenje vplačane vstopnine. b) Gledališče: za sedeže 1. vrste (stole) 1 K, za sedeže 2. vrste (klopč) 50 vin., za stojališča 20 vin. Vspored se bo izvrševal točno ob določenem času. Osebnih vabil ne razpošiljamo. Ob skrajno neugodnem vremenu se vsa slavnost preloži. K najobilnejši udeležbi vabi Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Sv. Križ pri Belih vodah. V romarski cerkvi Sv. Križa pri Belih vodah se bode dne 27. julija obhajala 50letnica blagoslovitve te cerkve. V ta namen se bo obhajala majhna tridnevica in sicer dne 26., 27. in 28. julija. Dne 26. julija, na god sv. Ane, bosta dve sv. opravili in sicer ob 6. in ob 9. Dne 27. julija eno sv. opravilo ob 7. V nedeljo, dne 28. julija pa bo sv. opravilo ob 10., po sv. opravilu pa za slučaj legega vremena procesija z Najsvetejšim; končno se bo zapela zahvalna pesem. Pobožni romarji se vabijo k obilni udeležbi.

s Šmartno ob Paki. Dne 4. avgusta pride v Šmartno ob Paki g. potovalni učitelj Franc Goričan, ki bo govoril o kmetijstvu in o ustanovitvi kmetijske podružnice. Začetek po prvi sv. maši v stari šoli. Kmetje, pridite v obilnem številu poslušati izvrstnega govornika!

s Iz slovenjgraške okolice. „Slov. Gospodar“ od 4. julija je prinesel vest, da nekdo v „Narodnem Listu“ blati duhovnike, češ, da narodnih podjetij ne podpirajo, kar pa seveda ni res. Kar je v odgovor pisano zavoljo preč. duhovščine, velja ravno tako za posvetne rodoljube. Dokler se bo trgovina v Narodnem domu držala nepristranosti, tačas jo bomo z vsemi močmi podpirali; kakor hitro bi pa se v nji jelo politikovati, kakor se je prej v Zadrugi, v liberalnem duhu, tako hitro je tudi mi ne bomo več podpirali.

Kar se pa gostilne tiče, Bogu bodi potoženo, da se tamkaj zbira liberalna gospoda in od nje zapeljani kmetje. Ti brezobzirno napadajo katoliške rodoljube, da je strah in groza. Nihče v nobeni nemškutarski gostilni se tako ne dela, kakor v Narodnem domu. Slavno načelstvo Posojilnice, lastnica tega podjetja, naj si dvakrat premisli, prej ko bo nadalje kako pogodbno sklepalo. Mi želimo temeljitega preobrata in pa nepristranskega krčmarja.

s Mislinja. Zdaj pa še bo za živeti! Radostno poslušamo take vesele vzklike. Izgovarjajo jih delavci kmetje in gospodje kmetje. Hvala Bogu, poslanec je Ježovnik! Kolika čast in sreča za nas! Ježovnik ima zemljo, je kmet; ima gostilno, je kmet; ima mesarijo, je kmet; ima gosposko suknjo, je gospod kmet. Zato ima tudi za vse goreče srce, za vse bister um in vsem hoče pomagati. Gotovo se bo priklopil tistim 200 poslancem na Dunaju, ki bodo se trudili pomagati kmečkemu stanu, ki bodo marsikaj dosegli, in on bo pri tukajšnjih shodih v naše veselje povedal: tole smo dosegli, jaz vam to-le dam! Hvala že zana-prej. Nočemo več pogrevati tega, da na volilnih shodih ni objavil programa, da bo le delal in še več dosegel. V dokaz, drugače ne, da se človek lahko mnogovrstno spremeni, tudi na dobro, površno omenimo, da je Ježovnik vabil ljudi v Velenje, kjer ima dovolj jesti in piti; ljudje so pričakovali zastoj celega vola in sod vina; privoščili so si kaj dobro — pa Micka Kovačeva, je pila — in plačala. V Smiklavž se je dobri poslanec prišel zahvaljevati. Pri slavlju je bilo več sodčkov piva. No, pivo pa rado teče. In Ježovnik kot delaven poslanec ima malo časa, ne more počakati, da bi vse steklo in se plačalo, zato pa vrlo goreči njegov somišljenik Pajtlar pomaga iz zadrege in ljudi opomni: vsak po kronico dajmo in je plačano. Pa takihreči ne bo nikdo njemu valil na vest, ker je očistil se čisto drugih. Njegovi volilci in razgrajali so v Legnu in drugih kričali: proč z duhovniki! Naš dični poslanec pa se je čudno lepo spremenil. Izbral si je družbo sedmerih hrvaških duhovnikov. Glejte, vse gre na bolje: ne sporazumljenja se odpravijo, sovraštva poravnajo, prijateljstvo sklene! Tudi na volilce je blagodejno vplivala ta rajska volitev. Nekateri sicer ubogajo „Domovino“ in naštevajo, koliko nemških, štajercijanskih in demokratskih glasov je bilo oddanih za slovenskega Ježovnika. Če bi mi mogli ubogati „Domovino“ zavijanje, bi morali reči: nad 200. Pa pri nas tega ni treba in bi bilo krivično. Res smo imeli lani prisiljenih veliko štajercijancev. Pa to je bilo lani in prisiljeno. Res smo imeli nemškutarje, da slovenske besede niso mogli mirno slišati, Slovenca ne videti in slovenska trobojnica jim je napravljala krče. Zdaj je vse drugače, vse dobro, najlepše. Spametovali so se, da so med slovenskim ljudstvom, s katerim morajo skupaj držati. Z najodličnejšimi Slovenci so skupaj volili slovenskega Ježovnika, pustili strankarstvo, odpovedali se nemščurstvu. Krasni živijo se je razlegel iz njih gladkih grl. V sprevedu baklje noseč so navdušeno prepevali naše narodne pesmi. Prijažno so gledali velikanstvo slovenske zastave, ki je vihrala vrh mogočne lipe, in segala celo do tal. Vse se je lepo spremenilo. Štajercijanci so zginili, nemčurji so se prelevili v tako goreče narodnjake, da jim že prejšnji zaslužni Slovenci niso dovolj navdušeni, zato jih po listih poučujejo, ali pa proč spravljajo. Zopet sta v pravem in še boljsem tiru narodnost in vera. Mir se je naredil, veselje kipi in navdušenje nima, ne konca ne kraja. Bog ne daj, da bi se tu uresničil rek: „prenapeti lok počni“, ker bi postalo zopet žalostno stanje. V sedanjem položaju pa bi vse pritislili na čuteče srce, tako da bi cenicili — ker zdaj pa bo za živeti!

s Mislinjska dolina. Vsled prevladujočih severnih vetrov in radi večina deževnega vremena je neprijetno hladno. Toplomer se zadnji čas ne vzdigne nad 12 stop. R. Celó slano smo že imeli 13. t. m. po nekaterih krajih. Zima je bila dolga in ostra, pomlad nič in sedaj še hladno poletje.

c Jurklošter. V štev. 23. „Stajerca“ stoje samo izmišljene stvari o našem župniku in o gospej Pregrad. Gorostasna laž je, da bi g. župnik pel Glorio zapeljanim volilcem, ampak vsem prijateljem in sovražnikom. Laž je, da bi g. župnik vsakega naprednega volilca nahrulil, ampak ravno nasprotno, kajti on nastopa proti vsakemu milobno, bodi njegov prijatelj ali sovražnik. Grozno debela laž je, da je trgovina g. M. Pregrada šnopsarija, ker le njegova sosedla g. Gradt in Šmid imata šnopsarijo. Laž je, da bi hodila g. Pregrad vsaki dan k g. župniku po časopise, ampak iste donasa pismonoša. Laž je, da bi gospa Pregrad ugank reševala, kar o ugankah sploh nikoli govorila ni z g. župnikom. Laž je, da bi klerikalna stranka surovo nastopala proti naprednim volilcem, ampak ravno nasprotno. Neki liberalci je plačal sodček piva za zapeljanje Ročevim volilcem, da bi preprečili shod v Jurkloštru. Umazanega gradiva od naših liberalcev bi se dalo dosti napisati, da, celo knjigo, toda za danes naj, zadostuje, drugič več.

Konjiški okraj.

k Zreče. Gosp. Tribnik službuje tukaj že 28 let kot nadučitelj. V pogledu na obilne zasluge ga je občinski odbor imenoval za častnega občana. To je največja čast, s kakoršno zamore občina koga odlikovati. Minolo nedeljo so mu občinski odborniki pod vodstvom g. župana Winter izročili dotično diplomo.

k Brezen pri Vitanju. Kaj žalostno poročilo imam danes. Toča nam je tukaj poklestila dne 20. t. m. Uničeno je vse. Ne bo živeča ne za ljudi, ne za živino.

k Tepanje. Občinski zastop občine Tepanje vložil je po svojem poslancu Pišekcu petico za odpravo četrte orožne vaje, katera posestnikom mnogo škoduje, in da se ob času žetve vojaki pustijo na dopust.

k Promocija. Dne 20. t. m. je bil g. cand. iur. Gustav Rosina, iz Loč, c. in kr. častnik v rezervi pri c. in kr. pešpolku št. 7, na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

k Zborovanje Kmečke zveze. Slovenskakmečka zveza je imela pretečeno nedeljo v Konjicah sijajen shod, katerega se je udeležilo gotovo do 250 zborovalcev, samih vrlih slovenskih kmetov skoraj iz vseh župnij in občin konjiškega okraja. Predsedoval je shodu odbornik S. K. Z. kmet Janez Rudolf, ki da, po kratkem pozdravu, besedo g. drž. poslancu Fr. Pišekcu. Med splošnim pritrjevanjem poda g. drž. poslanec poročilo o svojem in Slov. kluba delovanju v državnem zboru. Omenja zlasti važne interpelecije in nujne predloge, ki so jih stavili naši poslanci n. pr. o zvišanju zaklada za podpore pri vremenskih in drugih neizoglednih, različne nujne predloge za podpore tistim okrajem in občinam, ki so letos škodo trpele vsled toče, povodnji itd., omenja nadalje starostno zavarovanje in splošno agrarno zvezo, h kateri so tudi vsi poslanci Slov. kluba pristopili. V znak zadovoljnosti s svojim poslancem so mu zborovalci zaklicali krepki trikratni živio.

Za g. poslancem pa povzame besedo podpredsednik S. K. Z., posestnik Mlakar iz Hošnice, kateri v gladko tekočem in spretnem govoru kakor vedno razpravlja program S. K. Z. Ta je ustanovljena v svrhu obrambe in vspešnega zastopanja blagora kmečkega stanu, hoče nam priboriti mesto v državi, katero nam grei po našem številu, po našem krvnem in denarnem davku, kmečkemu stanu hoče zagotoviti trajen obstoj, rešiti ga hoče njegovih bremen, previsokih davkov, šolskih bremen, ter mu odpreti nove virov pridobitka s pospeševanjem vsega gospodarskega napredka.

Ni pa zadosti, da smo si izvolili samo poslanca na tem programu in ga poslali na Dunaj, temveč treba je, da ga podpiramo v njegovem delovanju zlasti s tem, da vsi pristopimo kot redni in stano-vitni udje k S. K. Z., da on lahko pokaže naše zahteve na pristojnem mestu, kjer se odločuje o naši usodi. Pozivljam vas tedaj, da vsi pristopite vedrega lica in brez vsakega hinavstva, odkrito in pogumno k S. K. Z. ter ostanete zvesti njenemu programu! Govoru je sledilo navdušeno pritrjevanje.

Nato se enoglasno sklenejo in sprejmejo sledeče resolucije, katere si je g. državni poslanec notiral ter obljubil, da se hoče truditi, da se uresničijo:

1. Na shodu v Konjicah dne 21. julija 1907 izražajo navzoči zborovalci S. K. Z. in kat. pol. društva za konjiški okraj popolno zaupanje g. drž. poslancu Pišekcu in njegovim tovarišem ter odobrujejo njih delovanje v državnem zboru skupno s poslanci Slov. kluba.

2. Zahtevamo od naših poslancev, da se v agrarni zvezi z vso odločnostjo potegujejo za kmečke koristi, ter da delajo z vsemi silami na to, da se nikakor ne dovoli uvoz živine iz Srbije.

3. Naročamo, da naši poslanci zahtevajo šestletno šolsko dobo po razmerah s poldnevnim podukom in pa eno ali dveletno ponavljajno gospodarsko-kmetijsko šolo.

4. Naročamo, da se naši poslanci z vsemi močmi potegujejo za preustrojitev zemljiškega in pa drugih davkov v progresivni davek.

5. Naročamo našim poslancem, da poskrbijo za regulacijo potokov Dravinje in Oplotnice in hudournikov iz Konjiške gore, kateri v konjiškem okraju napravljajo na njivah, vinogradih in travnikih neizmerno škodo, ter da storijo pri vladi v tej zadevi potrebne korake.

6. Zahtevamo, da naši poslanci skrbijo zato, da se gozdovi na Pohorju protipostavno in popolnoma ne izsekajo, ter da se izsekani in doseđaj še nepogoždeni deli takoj na novo pogozdijo s sadikami iz državnih nasadov in z vladno podporo.

Slednjič so skoraj vsi navzoči iz konjiške okolice takoj pristopili h Kmečki zvezi s prispevkom 1 K za letošnje leto. Za druge občine in župnije pa so se izmed navzočih imenovali zaupniki, večinoma sami župani, ki bodo doma izvedli organizacijo ter zapisovali in sprejemali nove ude. Imena teh zaupnih mož se objavijo v prihodnji številki „Slov. Gospodarja.“

k Zahvala. Njih Ekscelenc, premlotivi gospod knez in škof Mihael so blagovolili ubočkem tepanje občin nakloniti velikodušni dar v znesku 100 K, na čemur se Njih Ekscelenci izreka najiskrenejša in najposlušljivejša zahvala. Bog plačaj! Zupanstvo v Tepanjah, dne 17. julija 1907. Zupan: Ig. Podkubšek.

Celjski okraj.

c Trbovlje. Ob obletnici bralnega društva Dne 8. maj. srpana l. l. je bilo ustanovljeno „Kmečko bralno društvo“, dolgoletna želja prebivalstva trboveljske župnije. Izobrazba na krščansko-socialni in narodni podlagi, to je in ostane smoter društva. Zato si je društvo z darili in nakupom nabavilo doslej 234 knjig razne vsebine, največ pripovednih, ki jih člani prav pridno prebirajo. V čitalnici, ki je odprta vsako nedeljo in vsak praznik predpoldan za moške, popoldan za ženske, je tudi na razpolago po 15 dobrih časnikov. Vseh udov je ob obletnici ravno 200; od

teh si izposojuje knjige 163. Vršila so se tudi društvena predavanja. Življenje je prišlo v društvo zlasti, ko se je 2. svečana ustanovila dekliska zveza, 10. sušca pa mladeniška. Obe imate mesečne podučne shode. Pod vodstvom skrbnega odbora je društvo doseđaj lepo napredovalo. Domača posojilnica je z zdatno podporo omogočila plačevanje stanarine za čitalnico, zakar ji bodi iskrena zahvala. — Liberalci se po časnikih in zasebno zaganjajo v društvo in njega odbor. Pisali so, da se je društvo postavilo na popolnoma enostransko politično stališče, da se v društvu nahajajo skoro izključno le „pobožni“ listi, kakor „Slovenec“, „Domoljub“ itd. Toliko povemo dotičnemu dopisniku, da klerikalni listi, kakor „Slov. Narod“, „Narodni List“ in drugi, ki pišejo samo o „farjih“, presedajo vsakemu pametnemu človeku, da bi torej z njimi ljudi le odbijali od čitalnice. Za osebno zabavo si jih lahko „neodvisneži“ naročijo sami, za društvo pa niso, ker bi žalili verski in npravi čut bralcev. Očitati so odboru, da premalo deluje. Kdor pa pozna podrobneje delovanje društva, ve, da vsak odbornik vrši svojo dolžnost, kolikor more. O predsedniku pravi „Nar. List“, da je gad na Roševih prsih, da ga je Roš predlagal načelnikom društva, a je on potem vse liberalce, tudi Roša, zahrbtno pometal iz odbora. Resnica pa je, da se je predsednik, kar lahko izpriča tudi g. Roš, dolgo branil prevzeti to čast, dasi so bili za njega vsi odborniki, ne samo g. Roš, ker je pač vedel, koliko dela in skrbi je z vodstvom društva, posebno v njega začetku. Udal se je le, ker je videl, da nobeden noče prevzeti načelnštva in da bi tako utegnili vsa stvar zopet zaspati. Da bi pa on pometal liberalce iz odbora, je laž. Občni zbor je bil pravilno sklican, in 38 na njem navzočih članov lahko potrdi, da se je tudi vršil pravilno. Ravno predsednik je imel predlog, naj se volijo zopet stari odborniki, a zborovalci so soglasno volili drugače. Da so pri tem nekateri „zleteli“ iz odbora, za to predsednik nič ne more, ker je imel samo en glas, kakor vsak drugi član. Sicer pa bodi javno povedano, da društven odbor potrebuje ljudi ne za štafazo, ampak za delo. Predsedniku tudi očitajo, da je sklicali politični (!) shod za evetno nedeljo, ne da bi vprašal vse odbornike. Tudi to ni res. Pri večjih sejah se je govorilo, da treba dobiti večših kakega dobrega govornika. 10. svečana je društvo baš iz tega vzroka pristopilo h krščansko-socialni zvezi za Štajersko. Zato pač ni čudno, da je prišel govorit na javno društveno zborovanje predsednik te zveze, dr. Korošec. Da je iz tega zborovanja nastal političen shod, tega so krivi liberalci sami, ki so prišli govornika izzivat. Vse te in enake težkoče je društvo srečno prebilo. Obstoj mu je zagotovljen, saj slani na zdravem temelju krščanskem in narodnem. Dr. Dimnik in drugi nameravajo ustanoviti proti Kmečkemu bralnemu društvu neodvisno, to se pravi liberalno društvo. Svobodno jim, a povemo že naprej, da bo tako društvo mrtvo-rojeno dete, kakor vse liberalne naprave v Trbovljah z liberalizmom vred.

c Dobrna. Prijateljem stražmoštra Konrada — poprej Klobase — naznanjamo, da je imenovani po noči od 30. junija na 1. julija zapustil Dobrno. Prevzel je službo nekje višje na Štajerskem. Do sedaj še nismo nikogar zasledili, da bi se jokal za njim. Sicer pa pride jok v — kratkem. — Dne 1. t. m. je prevzel vodstvo „nemške - napredne stranke“ na Dobrni Slovenec Kirbšch, pek. Ni nam znano, če so nemško - napredni poslanci to spremembo v vodstvu brzojavno pozdravili. — Žandarju Schoberju se je posrečilo iztakniti tičke, ki so kradli lampijone na predvečer sv. Cirila in Metoda. Udeležena sta bila pomočnik čevljarja Petra Okroschniga in komi trgoveca Hazenpilha. Čevljar in trgovec sta nemška občinska odbornika.

c Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju. In tako je prišlo, kar je moralo priti. Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju je registrirana, in v kratkem času, morebiti že čez mesec dni, bo začela delovati. Pred vsem moramo pibiti, da nova posojilnica ni konkurenčen zavod stare posojilnice. Prav radi pripoznamo, da ima stara posojilnica za spodbujanje slovenstva neveljnih zaslug. Njene podpore za slovensko dijaštvo, za deklisko šolo celjske okolice, za cerkve itd. itd. ostanejo neopozabne. Prepričani smo, da bodo ti listi ostali vedno častni listi v zgodovini tega zavoda. A višje kot vse zasluge celjske posojilnice so nam naša načela. Da bo prišlo do ustanovitve nove posojilnice v Celju, bilo je takoj jasno vsakemu politiku, ko se je ustanovila Narodna stranka. Proti tej stranki vedli so se stari slogaši veliko preprizanesljivo, kakor da bi ne bilo takoj vsakemu jasno, da sestoji med novo stranko in stari prvakmi neko soglasje. Kdor je o tem le še malo dvomil, temu je morala pisava „Domovina“, ki se vendar smatra za glasilo stare stranke, oči odpreti. In ko bi „Domovina“ tudi ne bila zapustila svojega nepristranskega stališča, moral je vsak stari slogaš s strahom pričakovati čas, ko bodo stari odborniki celjske Posojilnice odmrli. Znano je, kateri gospodje jim bodo v načelnštvu sledili, zakleti sovražniki Kmečke stranke, ki bodo vsako tudi slednje sredstvo vporabili, da jo ugonobijo. In denar, nakopičen v stari celjski Posojilnici, jim bo zato povoljno sredstvo, da ga uporabijo v boju proti političnim nasprotnikom. Mislimo pa, da je naša stranka že dosti znosila denarja svojim nasprotnikom v Posojilnico, ki se bo vporabil v boju proti njej. Sedaj je prišel čas, da stara stranka, stranka Kmečke zveze skrbi za svoj obstoj in da vsaj ne nosi svojega denarja v zavode, ki ji bodo enkrat gotovo sovražni. O novem vstanovljenem zavodu v kratkem več.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Župan Cajner — fuč. Kdo ga ne pozna? Najspretnejšega liberalnega agitatorja Savinjske doline ob zadnjih državnoborskih volitvah, župana Cajnerja. Saj je mislil, da se noben shod ne sme vršiti brez njega. Pri tem je postal celo liberalni mučenik. Kako to? No, iskal je Povaleja po shodih, kjer ga ni bilo, in nesreča je hotela, da je padel raz voza ter se nekoliko poškodoval. Tudi na Polzeli in v Kaplji je prodajal svoj liberalizem. Najbolj pa se je postavil pri veselici na Sadnikovem vrtu. Ker je vsak dan

pohrustal kakega „farja“ (ali pa še več), so mu oni, ki so ga pred leti grdo napadali v „Domovini“, vse odpustili ter ga slavili kot „prosvitljenega, naprednega, omikanežnega župana“. Drugih misli pa so bili njegovi tovariši v obč. svetu. Spoznali so, da St. Pavel ni zaslužil kazni, da ga še nadalje zastopa Cajner. Sedli so na sodni stol in mu izrekli sijajno nezaupnico, ob enem pa so dali tudi slovo liberalnemu tajniku Kolšekcu. Cajner je zato odstopil. Črne zastave v znak žalosti pa ni bilo nikjer videti.

c Sv. Martin v Rožni dolini. Dne 21. t. m. se je obnesla veselica tukajšnjega bralnega in pevskega društva nad vse prav sijajno, kar je najboljši dokaz, kako priljubljena je neprisiljena, je poštena zabava med našim ljudstvom. O lepih prostorih Stožirjeve gostilne se je zbralo nad 500 udeležencev, večinoma kmetje, med kojimi smo opazili mnogo vrlih Vojničarov, Novocerkovljanov, Celjanov in velikih drugih izletnikov. Veselica se je otvorila s predsednikovim pozdravom in nato je sledil mešan zbor „Kadar mlado leto“. Vse točke dnevnega reda pevske vsebine so se obnesle nad vse izvrstno zlasti kar se tiče mešanih zborov „Pozdravljam te savinski dol“ in „Pogovor z domom“, koje je zbrana množica poslušala z napeto pozornostjo. Tudi igralci šaljive igre so rešili dobro svoje vloge. Dijaki pač znajo; čast jim! Govorili so na to razni govorniki. Med posameznimi točkami je igral oddelek narodne godbe izključno slovenske-narodne komade. Pri prosti zabavi smo slišali navdušene pesmi moškega in mešanega zbora ter čakali koprneče na lebo ditke šaljive tombole. Tako smo imeli Rožnodolčani lep narodni praznik in razšli smo se z željo, da se nam priredi kmalu spet kaj enakega.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Letos smo tudi pri nas pridno kresili v predvečer godu sv. Cirila in Metoda. Zvonik je bil lepo razsvetljen in trijančenje se je veselo razlegalo čez hrib in plan. Velik kres je v Kadjem dolu oskrbel vrli mladenič Fr. Verk, ki pa ni bil po volji našemu kandidatu, Andreju Drogeniku, botru ptujskega „Štajere“. Njegovi jezi smo se vsi smejali. Sploh je bilo na vseh krajih opaziti veliko več kresov, kot jih je bilo lani, kar priča, da gremo naprej, „Štajere“ pa nazaj.

c Ustanovitev društva v Laškem trgu. 14. t. m. se je tukaj ustanovilo „Izobraževalno društvo“, katerega se je udeležilo mnogo katoliškomislečega ljudstva in jih je tudi z navdušenjem mnogo pristopilo. Slavnostni in pozdravljajni govor je imel g. župnik Fr. Časl. Z navdušenimi in izbranimi besedami je poslušalcem razložil namen, imenitnost in potrebo tega društva. Posebno je povdarjal, da so dobri, krščanski časopisi in knjige pripomoček, da to društvo doseže svoj namen. Nato je g. kaplan Končan razložil društvena pravila s potrebnimi opombami. V odbor so izvoljeni sledeči: g. Fort. Končan, kaplan na Laškem, predsednik; g. Mihael Hrasnik, podpredsednik; g. Anton Srebre, kaplan na Laškem, tajnik; g. Fr. Šoter, tajnikov namestnik; g. Gregor Leben, blagajnik; g. Luka Kačič, blagajnikov namestnik; g. Anton Petek, knjižničar. To novoustanovljeno društvo bo ob priložnostih prirejalo tudi veselice in igre ter bo imelo, upamo močen in dober mešan pevski zbor. Peveci in pevke, pristopite!

c Iz gornjega Savinja. Pred kratkim mi pride slučajno v roke stara cunja „Slov. Narod“ št. 139. Dobro znani mozirski zahrbtni liberalci napada v njem prav nesramno pri ljudstvu zelo priljubljenega kaplana g. Fr. Gosaka. Očita mu, da je povodom zadnjih volitev za državni zbor zanemarjal, oziroma zlorabil svoje duhovske dolžnosti in pravice. Agitiral je baje na prižnici za Robiča, na dan volitve ni hotel iti v šolo, tudi ni hotel iti previditi dveh bolnih oseb, od katerih je ena dekla umrla brez sv. zakramentov, drugega bolnika pa je moral prevideti sedni župnik. Prigovarjalo se je gospodu kaplanu, naj na te nesramne laži primerno odgovori. A g. kaplan je mnenja, da je molk in preziranje najboljši odgovor. A ljudstvo je drugega mnenja. Zato prosim slavno uredništvo, sprejmite sledeče pojasnilo: 1. Kar se tiče obeh bolnikov, je vse zlagano — nesramno zlagano. „Slov. Gospodar“ je že prinesel izjavo starišev umrlega dekleta, v kateri priznava, da sta — sama kriva, da je umrla brez sv. zakramentov; prav za prav sta tudi oče in mati nedolžna, ker je bolnica nagloma umrla; dekle je še prišlo samo iz spalnice v družinsko sobo. V drugem slučaju je pa očitano še bolj nesramno. Ko je prišel nekdo prosit za previdenje bolnega očeta g. kaplana, gosпода niti doma ni bilo. Bil je 1½ ure daleč na previdenju. Pričata to lahko mežnar in njegova žena. Slednjič je dotičnik sam rekel, da pojde v Šmihel po gospoda. Ko je prišel g. kaplan od bolnika domov, je bil voljen, dasiravno utrujen, iti zopet na spoved dve uri daleč. Še le ko je zvedel, da je šel v Šmihel, je g. kaplan ostal doma. Bilo bi res čudno, ako bi dva duhovnika prišla k nemu bolniku s sv. zakramenti za umirajočce. Gospod kaplan ni na prižnici čisto nič agitiral. Povedal je le to, kar so pisali naš knezoškof v pastirskem listu in ljudi opozoril, da je dolžnost slehernega krščanskega volilca, voliti može, kateri bodo zastopali krščanska načela. Naše mnenje je, da duhovnik, kateri dopusti razširjanje brezverskega liberalizma, ni vreden duhovniškega imena. Za enkrat samo to. Očita se g. kaplanu, da je moral radi agitacije markikatero požreti. Res mu je očital neki Papež iz Lok, Iara Nazarje, mž čudnega značaja, ki je samo vsled kratkovidnosti o. Anzelma M. postal odbornik. Č. patru radi tega ničesar ne očitamo, bil je gotovo prepričan, da je Papež značajan pristaš Kmečke zveze. Ta Papež pa je prav ponižno prosil g. kaplana za odpuščanje in priznal, da je v pijanosti govoril. Dotične tretjerednice pa, ki so se zgražale nad kaplanovimi pridigami, so znane mo-

zirske frajle, ki so le toliko v tretjem redu, kakor pisatelj teh vrstic somišljenik Narodne stranke. Eden, ki mozirske liberalce pozna!

c Kamenjani pri sv. Juriju ob juž. žel. darovali so preostanek od Cirilovega kresa v znesku 650 K tukajšnji moški podružnici sv. Cirila in Metoda.

Brežiški okraj.

b Koprivnica. Na predvečer slovanskih apostolov so tudi naši mošje in mladeniči zažigali kresove. — V „Slov. Gosp.“ in „Našem Domu“ večkrat čitam, kako se ljudje izobrazujejo. Povsod že imajo kako društvo; pri nas pa nimamo nikogar, ki bi se zato brigal. Ob volitvah je delalo par domačih agentov — za Žurmana. Nam Žurman ni znan, zato ne rečemo nič zoper njega. Toda kdor ima takšne agente, kakor so bili tukajšnji, tega ne moremo voliti. Eden je kričal, naj tistega zemlja požre, ki bo volil Korošca. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Sam se je pač hudo poškodoval. Fante, ki so streljali z možnarjem, so zmerjali nekateri za kačje pastirje. Eden se je celo predrznil našega gosp. župnika blatiti v „Štajercu“. Piše, da niso tri nedelje nič drugega pridigovali, kakor o volitvah. Mi mu pred vsem svetom povemo v obraz, da je ta dopis grdo zlagan. Dopisnik, ali ne greš v cerkev, da ne veš, kaj so g. župnik pridigovali.

b Iz kozjanskega okraja. Če gre človek po svojih opravkih po svetu, zve marsikaj veselega, se več pa žalostnega. Tako je veselo slišati, kako so kmetje v kozjanskem okraju z malimi izjemami navdušeno šli v boj za vrlega svojega kandidata dr. Korošca, ker so spoznali, da sposobnejšega in vrednejšega saj v tem okraju ni za poslanca v državni zbor, kakor je on. Pa žalostno je slišati, kako so učitelji delali zoper njegovo izvolitev, ponekod kar besneli, kajti geslo jim je bilo: „Le Korošca ne, ker je duhovnik in izmed kandidatov najposposnejši, najboljši in najzaslužnejši.“ Tako je tudi g. Oskar Zolnir, nadučitelj olimjski, začetkoma bolj odkritosrečno nastopal proti dr. Korošču. Ko je pa na shodu v Mestinju skupil, je začel bolj prikrito doma rogoviliti zoper njega. Celo do pozne noči je lažil po hišah, enak zvitekrepki za plenom, po njegovem mnenju nevednih in neskušnih volilcev. Pete in seveda še bolj jezikek si je v neki hiši celih pet ur zavoljo preklicanega Korošca tako brusil, da je bilo vsled takega napornega dela potem lice zateklo in da je bil ves spehan. Odveč bi bilo omeniti, da širi ta gospod menda le ne zastoj še tudi zdaj glasilu štajerskih liberalcev in odpadnikov med nekatere kmete; pa s časoma se bo že prepričal, da, kdor veter seje, vihar žanje! G. Zolnirju se pa ne more primerjati g. F. Jelovšek, učitelj na trtorodnem Virštanju. Temu gospodu pa glede njegovega delovanja na političnem pa tudi šolskem polju menda le ni para. On je na Virštanju skoroda vsako hišo oblažil.

Drobtinice.

d Japonska se pripravlja na vojsko. Državnikom raznih držav ni skrito, da se Japonska pripravlja z mrzlično naglasc na novo vojsko. Le to še ni znano, s kom da nameravajo pričeti Japonci krvavi ples. Japoncev se boje Američani, Angleži in pa Rusi. Američani so že poslali večino svojega vojnega brodovja v Tih ocean. Seveda zatrjujejo ameriški vladni krogi, da ne nameravajo ničesar proti Japonci. No, znano je, da ni dosti verjeti takim diplomatskim izgovorom. Znano je pa tudi, da so Japoncem zelo všeč Filipinski otoki, ki leže ne daleč od Japonske in ki so jih priborili Američani od Špancev. A tudi Angleži se ne čutijo tako varne pred svojim japonskim zaveznikom, kakor bi kdo mislil. To dokazuje knjižica „The Unveiled East“, „Nepopačeni Vzhod“, ki izvaja: Japonci se pripravljajo z mrzlično naglasc. Lani je poskočil japonski proračun za armado od 52 milijonov na 111 milijonov jenov, izdatke za mornarico so pa povišali od 40 na 82 milijonov jenov. Komaj so spustili na morje oklopno fregato „Satzumo“, ki je močnejša, kakor največja angleška

vojna ladija „Dreadnought“, že grade Japonci novo velikansko vojno ladijo „Aki“, ki prekaša glede velikosti vse, kar se je dosedaj gradilo vojnih ladij. Za to pa vprašujejo Angleži, proti kateremu nasprotniku na morju se Japonci oborožujejo. Le Angleška je močna na morju dovolj, da pride glede na te priprave v poštev. In pisatelj naglašja: Naša zveza z Japonsko obstoji le na papirju. Dejansko smo pa z Japonci v neizprosni trgovski in gospodarski boju na celi črti. Izpodrinili so Japonci že šest angleških parobrodskih črt v Tihem oceanu in sedma angleška parobrodna črta je prisiljena, da preneha. Zdaj mečejo Japonci svoje poglede na angleško indijsko posest. V japonskem državnem zboru je izjavil neki voditelj večine odkrito: „Japonsko ljudstvo želi, da zasede Indijo med svobodnimi in neodvisnimi azijskimi državami prej ko mogoče ono mesto, ki pripada Indiji.“ Bolj odkrito skoraj ni mogoče govoriti. Najbolj se pa boje vojske z Japonci Rusi, kar smo že omenjali. Japonci bi radi Rusom vzeli sploh vse morskobno obrežje ob vzhodni Aziji in iztrgali Zahodno Sibirijo. Za belo plemo niso kdosi gavedi kako ugodna poročila, ki dohajajo z daljnega Vzhoda o načrtih rumenega plemena, ki si hoče po Japoncih priboriti vodilno vlogo v svetovni politiki.

Smešnica. Malemu Andrejčku so pokazali novorojenega mu brata. Andrejček si ga je ogledal, a potem se je obrnil k očetu in mu rekel: Saj nima ne las ne zob. Vidiš, kako so te osleparili? Prodali so ti starega za novega!

Narodno gospodarstvo.

g Posojilnica na Frankolovem imela je v letu 1906. denarnega prometa 224.106 K 58 v; konec leta je bilo 202 članov z 622 K vplačanih deležev; stanje hranilnih vlog znašalo je 38.756 K 3 v; stanje posojil 105.405 K 11 v; stanje rezervnega zaklada 4.752 K 14 v; lastne glavnice 5.374 K 14 v. V I. polovici tekočega leta bilo je 101.151 K 51 v denarnega prometa (lani za isti čas 90.890 K 62 v); hranilnih vlog vložilo 29.068 K 86 v (lani 25.714 K 76 v), vzdignilo 14.288 K 43 v (lani 10.693 K 92 v), posojilo dalo 19.185 K (lani 19.924 K 34 v), vrnilo 12.177 K 99 v (lani 11.088 K 3 v); članov pristopilo 9 (lani 14), izstopilo 1 (lani 6), ter šteje sedaj 210 članov. Na rednem običnem zboru dne 24. marca t. l. so bili izvoljeni zopet v načelnstvo: Blaž Goršek kot načelnik; Matija Volavc kot namestnik predsednika in tajnik; Matevž Esih, Tomaž Medved, Jernej Gorenšek in pa Stefan Jakob mlajši kot odborniki; v nadzorstvo pa: g. nadučitelj Ivan Štukelj kot predsednik; Valentin Gorenšek in Ivan Okrožnik kot člana nadzorstva. Posojilnica obrežuje še vedno hranilne vloge po 5% ter ima za pošiljatev denarja na razpolago položnice, ker ima v čekovnem prometu odprt račun št. 62.994. Posojila dovoljuje le članom, kateri se morejo sprejeti samo iz občin: Frankolovo, Višnjaves, Novacerkev, Stranice in Bezovica. Urađuje se vsak ponedeljek od 8.—12. dopoldne, lahko se pa tudi opravi ob nedeljah in praznikih takoj po božji službi.

g Proti gosencam. Letošnje leto je pravo goseničino in črveno leto. Toliko je te zalege, da so sadovnjaki in tudi hrastovi gozdovi ponekod popolnoma razjedeni. Proti ti golazni bi se moralo vsekakor kaj storiti. V prvi vrsti bi bilo treba ptice bolj čuvati. Žal, da se pri nas strašansko mnogo koristnih ptičev polovi in pomori. Nekateri otroci po deželi ne delajo nič drugega, kakor da iščejo po šumah gnezda. Solet in županstva bi morala tu bolj strogo nastopati in s kaznijo zabraniti tako škodljivo delovanje. Tudi starši ne bi smeli svojim otrokom tega dovoliti. Razum s čuvanjem ptičev, skrbeti bi se moralo, da se nekoliko zatre škodljivo golazen z boljimi oskrbovanjem sadnega drevja. Vzlasti v jeseni bi se moralo sadno drevje očistiti in pobeliti. S tem bi se zamorilo mnogo goseničnih jajčec in drevo ne bi spomladi toliko trpelo. Ako napravimo dve ali tri leta v polni meri svojo dolžnost, iztrebimo škodljivce popolnoma s svojega zemljišča.

g V goltancu živali kadar kaj ostane, n. pr. velik krompir, repa itd., moramo pritrditi na precej močno bekovo šibo iz prediva in platna narejeno kroglico, katero omočimo v olje in jo počasi vtikamo v goltanec dokler ne zadene ob dotični predmet, kateri potem sam zdrane v želo.

Najnovejše novice.

Dekanijo Videm je dobil č. g. Hinko Verk, dekan v Kozjem.

Bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 4. avgusta veselico z igro: „Eno uro doktor“, in zabavo s petjem, katero nudi prvokrat domači pevski zbor. Začetek po večernicah v stari šoli. K obilni udeležbi vabi odbor.

Državni zbor je imel včeraj zadnjo sejo in nastopi počitnice do jeseni.

Petrovče. Za tukajšnjega nadučitelja je imenovan g. Ljud. Černež, šolski vodja v Grižah.

Listnica uredništva.

Jamna: Zaradi česa je bilo obsojena? — Savinjska dolina: Pota Božje previdnosti so nerazumljiva in mi ne moremo soditi ljudi. — Radgona: Smo že imeli prej stavljeno kratko notico! — Sv. Frančišek: Prihodnjic! Kot inserat? — St. Janž pri Velenju, Sv. Benedikt, Celje, Sv. Peter na Medv. selu, Škale, Brežice, Sv. Križ tik Slatine, Sv. Urban, Dobje: Smo morali odložiti za prihodnjo številko.

Loterijske številke.

Dne 20. julija 1907.

LINC	15	58	47	78	34
TRST	57	58	35	41	62

Tržne cene

v Mariboru od 20. julija 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		22	—	—	—
rž		19	—	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		17	50	—	—
koruza		15	25	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		21	—	—	—
seno		4	60	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	44	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	40	—	—
maslo		2	68	—	—
špeh, svež		1	50	—	—
zelje, kralo		—	—	—	—
repa, krala		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ krala		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	6	—	—

Izjava.

Kar sem govoril čez g. kaplana pri Klemenčiču dne 7. jul. t. l. proti organistu — ki si je vse notiral in na višje mesto ovadil — je vse neresnično in izmišljeno, zato vse prekličem in prosim gospoda kaplana, da odstopijo od tožbe, ker sem le v šali tako govoril in jim nisem imel namena škodovati na časti. Vse sem od drugih čul, ki so „Štajerca“ brali.

Sv. Jakob v Slov. gor., dne 17. julija 1907.

Franc Skergeth.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbi; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavbo vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenikstvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weigl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12—10